

Когато свърши да чете Бойка проплака. "Моли, защо не пишеш, мамо".

А тя полугласно отвърна: "Никола да е жив, Никола да пише".

На другия ден я заведох в канцеларията на двореца с намерение да предаде молбата на първия съветник на царя - Груев, но беше приета от началника на канцеларията Ханджиев. Тя влезе, а аз останях да чакам в предверието. След няколко минути баба Елена излезе разстроена, а по пътя на връщане ми каза, че Ханджиев я наругал, наричал Кольо престъпник, на когото и въжето било малко, и че не си заслужавало тя да се бори за спасяването му. Тогава тя го попитала: "Ами ако това беше Ваш син, Вие как бихте постъпили?" "Сам щях да го застрелям" - цинично и отговорил той. Съкрушени се прибрахме в къщи.

Разбира се и тази молба, както и предишните беше отишла в коша за боклук, а присъдите бяха отдавна готови, само се чакаше края на тази съдебна игра, която се наричаше процес, за да бъдат изпълнени.

За последен път видях Валцаров на предпоследното заседание на съда, на което бе дадена и последната дума на подсъдимите. Те всички се държаха достойно. Никой не се призна за виновен. Председателят на съда произнесе името на Никола *Иванов* Валцаров. С бодра стъпка и гордо вдигната глава застана Кольо пред своите палачи. В залата цареше мъртва тишина. Със свити сърца и ние очаквахме последното слово на нашия Кольо. Гласът му прозвуча уверено и твърдо. Той чието положение беше едно от най-тежките не поиска низхождение за себе си, а напротив открито заяви, че се е борил против немците в България, за която си дейност не съжалява, но помоли да бъдат освободени неговите другари, които по негова вина се намират на подсъдимата скамейка. Какво величие на духа, каква морална сила, каква вяра в комунистическата идея, за която "бронебойни патрони няма открити"!

И сега след толкова години, когато се връщам към онова време и онзи момент изтръпвам.